

Klimata un enerģētikas ministrijai

Adrese: Latgales iela 165, Rīga, LV-1019

E-pasts: pasts@kem.gov.lv

Kopija:

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai

Adrese: Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039

E-pasts: sprk@sprk.gov.lv

AS "Augstsprieguma tīkls"

Adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073

E-pasts: ast@ast.lv

Rīga,

Datums norādīts elektroniskā parakstā

Par grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likumā

Atjaunīgās enerģijas ("AER") nozares pārstāvji ir iepazinušies ar atjaunināto tiesību akta projektu "Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā", projekta ID 24-TA-1680 ("**Likumprojekts**"), kas publicēts Tiesību aktu projektu publiskajā portālā¹ 2024. gada 4. oktobrī, un vēlas sniegt savus iebildumus un priekšlikumus par Likumprojektu. Šajā vēstulē sniegtie iebildumi un priekšlikumi tiks iesniegti arī Tiesību aktu projektu publiskajā portālā.

Par Likumprojektu AER nozares pārstāvji vēlas sniegt sekojošus iebildumus un priekšlikumus:

- 1) AER nozares pārstāvji uzskata, ka Likumprojekta 6. pantā piedāvātā Elektroenerģijas tirgus likuma ("ETL") Pārejas noteikumu 121. punkta redakcija ir pretrunā ar Likumprojekta mērķi un būtu svītrojama no Likumprojekta.

ETL grozījumu rezultātā saskaņā ar Klimata un enerģētikas ministrijas ("**KEM**") ieceri tiek plānota elektroenerģijas sistēmas jaudu atbrīvošanās, pateicoties (i) atsevišķu ražotāju atteikšanās no rezervētajām sistēmas jaudām (skat. piedāvāto ETL Pārejas noteikumu 118. punktu) un (ii) elastīgā pārvades sistēmas pakalpojuma ieviešanai (skat. piedāvāto ETL 13. panta pirmo prim daļu). Tam, kā norādīts Likumprojekta anotācijā, būtu jāveicina atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas pieaugums un jātuvina elektroenerģijas ražošanas iekārtu ieviešanu un elektroenerģijas sistēmas vajadzības un mērķus.

AER nozares pārstāvju ieskatā piedāvātais Pārejas noteikumu 121. punkts, iespējams, radīs īstermiņa pozitīvu ietekmi – atsevišķi ražotāji, izmantojot Likumprojekta piedāvātās nepamatotās priekšrocības, rezervēs atbrīvojušās sistēmas jaudas bez jebkādām saistībām gadījumā, ja attiecīgie ražotāji nesaņems tehniskās prasības Likumprojektā norādītajā termiņā (t.i., līdz 2025. gada 1. maijam vai 31. decembrim – atkarībā no ieviešamās ražošanas iekārtas).

Taču vidējā termiņā šāda izņēmuma ietveršana ETL negatīvi ietekmēs atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas pieaugumu. Sistēmas jaudas, kuras uz nepamatoti radītas priekšrocības pamata tiks rezervētas, nebūs pieejamas ražotājiem, kuri potenciāli varētu tās ieviest ātrāk. No ražotājiem, kuri iegūs šādu priekšrocību, tiks noņemts konkurences spiediens, ko paredz Likumprojektā piedāvātā vispārīgā elastīgā sistēmas pakalpojuma piešķiršanas kārtība.

Pārejas noteikumu 121. punktā piedāvātais kvalificējošais kritērijs priekšrocības saņemšanai – ka saņēmējs ir noslēdzis pieslēguma līgumu un saņēmis atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi – attiecas

¹ Skat. https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/831cb328-cbbf-41ef-b22a-97c526085e52.

tikai uz pieslēguma izbūvi. Tai pašā laikā jauno elektroenerģijas ražošanas iekārtu ieviešanas gatavība tiek ignorēta. Tādēļ AER nozares pārstāvjiem ir grūti piekrist Likumprojekta autoru prezumpcijai, ka sistēmas pieslēguma ierīkošanas gatavības stadija nepārprotami liecinātu par attiecīgā projekta kopumā gatavību un par attiecīgā ražotāja kapacitāti iespējami īsā laikā ieviest gan sākotnēji paredzētās ražošanas iekārtu veidu, gan papildu pieteikto ražošanas iekārtu veidu.

- 2) AER nozares pārstāvji pozitīvi vērtē ierosinājumu ETL iekļaut 31.⁶ pantu, taču uzskata, ka norma redakcionāli jāprecizē.

Proti, AER nozares pārstāvju ieskatā no Likumprojekta piedāvātās 31.⁶ panta redakcijas būtu jāsvītro otrā un trešā daļa. Šīs normas dublē un var potenciāli nonākt pretrunā ar likuma "Par ietekmi uz vidi novērtējumu", kura grozījumi šobrīd izsludināti publiskai apspriešanai, normām.

Tai pašā laikā pašreizējā pirmā daļa būtu pārveidojama divās patstāvīgās daļās:

(1) Iekārtas vai ražotnes, kurās tiek iegūta enerģija no atjaunojamiem energoresursiem, to pieslēgums tīklam un saistītais tīkls un enerģijas uzkrāšanas iekārtas, izdodot būvniecību atļaujošus administratīvos aktus to plānošanas, būvniecības un ekspluatācijas laikā, ir uzskatāmi par nepieciešamiem sevišķi svarīgu sabiedrības interešu nodrošināšanai un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai.

(2) Sevišķi svarīgu sabiedrības interešu princips tiek piemērots gadījumos, kad jānosaka līdzsvars starp šī panta pirmajā daļā noteiktajām īpaši svarīgajām sabiedrības interesēm un Ūdens apsaimniekošanas likumā paredzētajiem izņēmumiem vides kvalitātes mērķu sasniegšanai atsevišķos ūdensobjektos un Sugu un biotopu aizsardzības likumā paredzētajiem izņēmumiem īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanai vai traucēšanai.

Panta ceturtnā daļa varētu palikt redakcijā, kāda tā šobrīd piedāvāta Likumprojektā.

Izmantojot šo iespēju, vēlamies pievērst KEM uzmanību un aicināt jau laicīgi plānot jaunizveidotā elastīgā pieslēguma piešķiršanas kārtību arī pēc noteiktā pārejas perioda un tā darbību līdzās konstantam pieslēgumam. Ir svarīgi, ka komersanti jau laicīgi zinātu darbības noteikumus un var plānot savu darbību.

AER nozares pārstāvji izsaka pateicību KEM par ieguldīto darbu Likumprojekta izstrādē un ir gatavi apspriest savus priekšlikumus ar KEM u.c. ieinteresēto pušu pārstāvjiem klātienē.

Ar cieņu

Alnis Bāliņš
Prokūrists
SIA "European Energy Latvia"
Reģ.nr.: 40203350225
E-mail: aba@europeanenergy.com

Artūrs Toms Plešs
Izpildedirektors
SIA "EWE Neue Energien"
Reģ.nr.: 40203373764
E-mail: atp@eurowindenergy.com

Inga Āboliņa
Valdes locekle
SIA "Eolus"
Reģ.nr.: 40103392542
E-mail: inga.abolina@eolus.com

Agris Kalniņš
Valdes loceklis
SIA "K2 Ventum"
Reģ.nr.: Nr.40203344430
E-mail: agris@k2projekts.lv

Dmitrijs Guzs
Valdes loceklis
SIA "Vindr Latvia"
Reģ.nr.: 40203494663
E-pasts: dmitrijs@vindr.lv

Erika Ščiogoleva
Valdes locekle
SIA "Enery Latvia"
Reģ.nr.: 40203489770
E-pasts: Erika.Sciogoleva@enery.energy

Jānis Urtāns
Valdes loceklis
SIA "Latvijas vēja parki"
Reģ.nr.: 40203415150
E-pasts: janis.urtans@vejaparki.lv

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU